

ศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการเรียนรู้ประเพณีแซนโฌนตา กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสาย
เขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ของนักเรียนโรงเรียนเมืองสุรินทร์
อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

STUDY THE CONDITIONS AND GUIDELINES FOR LEARNING ABOUT THE SANDONTA
TRADITION. THAI ETHNIC GROUP OF KHMER DESCENT TO PROMOTE LOCAL CULTURE OF
STUDENTS OF MUANG SURIN SCHOOL MUEANG SURIN DISTRICT SURIN PROVINCE

ยโสธรรา ศิริภาพระภากร,¹ นิรัช เรืองแสน,² ปาณจิตร สุกุมาลย์³

จำนงค์ จันทรเขียว,⁴ สุริยา คลังฤทธิ์⁵

¹นักศึกษา คณะครุศาสตร์ดุขฎิบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตขอนแก่น / Email: dr.yasotharar@gmail.com

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ดุขฎิบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

³อาจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ดุขฎิบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

⁴ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาควิชานาฏศิลป์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
Email: Jamnong_tokta@hotmail.com

⁵นักวิชาการอิสระ บ้านศาลาสამคคี ตำบลบ้านขบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ 32150
Email: dr.yasotharar@gmail.com

วันที่รับบทความ 25 กันยายน 2567

วันแก้ไขบทความ 2 ตุลาคม 2567

วันตอบรับบทความ 10 ตุลาคม 2567

บทคัดย่อ (Abstract)

ศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการเรียนรู้ประเพณีแซนโฌนตา กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ของนักเรียนโรงเรียนเมืองสุรินทร์ อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการเรียนรู้ประเพณีแซนโฌนตา กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ของนักเรียนโรงเรียนเมืองสุรินทร์ อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประชากร จำนวน 100 คน กลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 80 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 11 คน กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์แนวทางในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประเพณีแซนโฌนตา สถิติที่

ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test (Dependent)

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบัน การจัดการเรียนรู้ สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการเกี่ยวกับการให้ความรู้แนวทางการจัดการเรียนรู้ประเพณีแซนโฌนตา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย คือ ด้านประสิทธิผล ประสิทธิภาพ และ ผลกระทบ พบว่า ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน ด้านประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 0.45 เมื่อพิจารณา พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อประเพณีแซนโฌนตา 0.56 ความรู้เกี่ยวกับประเพณีแซนโฌนตาของนักเรียนเพิ่มมากขึ้น ด้านประสิทธิผลมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับมาก การจัดการเรียนรู้ฯ ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน 0.75

คำสำคัญ : ศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการเรียนรู้, ประเพณีแซนโฌนตา, นักเรียนโรงเรียนบ้านดงมัน, จังหวัดสุรินทร์

Abstract

Study the conditions and guidelines for organizing learning about the Sandonta tradition. Thai ethnic group of Khmer descent To promote local culture of students of Muang Surin School Mueang Surin District Surin Province The objectives of this research are (1) to study the conditions and guidelines for organizing learning about the Sandonta tradition; Thai ethnic group of Khmer descent To promote local culture of students of Muang Surin School Mueang Surin District Surin Province Group of important informants: population: 100 people; sample group of 5th grade students: 80 people; key informants: 11 people; expert group: 5 people. The research instrument is a questionnaire. Interview form for guidelines for developing a learning management model for the Sandonta tradition. Statistics used to analyze data include frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, and t-test (Dependent) values.

The research results found that Current condition of learning management Desired conditions and needs regarding the provision of knowledge and guidelines for organizing learning about the Sandonta tradition. Overall, the average level of opinions was at a low level, namely effectiveness, efficiency, and impact. It was found that the overall evaluation results were at a high level in all aspects. In terms of efficiency, the average value was at the level of 0.45. When considering, it was found that the item with the highest average value Students have a good attitude towards the Sandonta tradition. 0.56 Students' knowledge about the Sandonta tradition has increased. In terms of effectiveness, the average level was

at a high level. Learning management Positively affects the desired characteristics of students 0.75

Keywords : study of conditions and approaches to learning management, Sandonta tradition, students at Ban Dong Man School, Surin Province

บทนำ (Introduction)

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการ ถ่ายทอด ความรู้การฝึกการอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้า ทางวิชาการ การ สร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคม การให้บุคคลเรียนรู้ อย่าง ต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2547) การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคน ไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการ ดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับ ผู้อื่นได้อย่างมีความสุข หลักคิดเรื่องการศึกษาตามพระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า เจ้าอยู่หัวที่ทรงพระราชทานไปยังเจ้าพระยา พระเสด็จสุเรนทราธิบดี (ม.ร.ว. เพี้ย มาลากุล) เพื่อสร้าง ความเป็นพลเมืองดีว่า การมีบุคลิกภาพ ความเป็นสุภาพบุรุษและมีคุณธรรมจริยธรรม มี ความสำคัญ สำหรับการเป็นพลเมืองของชาวยุคนี้ ยิ่งกว่าการเป็นคนที่มีความรู้วิชาการ โดยขาดการ มี บุคลิกภาพและคุณธรรม จริยธรรมอันดีงาม ซึ่งต่อมาได้รับการกำหนดให้เป็นสาระสำคัญของการจัด การศึกษามาโดยตลอด โดยยกให้เป็นเรื่องนี้เป็นรายวิชาหนึ่งในหมวดสังคมศึกษา (ศักดิ์ชัย นิรัฐทวี, 2548)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทย ประกอบด้วย 1. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 2. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน 3. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ 4. ใฝ่หา ความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้ง ทางตรง และทางอ้อม 5. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทย 6. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ 7. เข้าใจเรียนรู้การเป็น ประชาธิปไตย 8. มีระเบียบ วินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อย รู้จักการเคารพผู้ใหญ่ 9. มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ 10. รู้จัก ดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง 11. มีความเข้มแข็งทางร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่อ อำนาจฝ่ายต่ำ 12. คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

ดังปรากฏชัดของ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต ระบบการเมืองการปกครองใน สังคมปัจจุบันการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นลักษณะและ ความสำคัญ การ เป็นพลเมืองดี ความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรมค่านิยม ความเชื่อ ปลูกฝังค่านิยมด้านประ ชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นลัทธิหน้าที่ เสรีภาพการดำเนิน ชีวิตอยู่อย่างสันติสุขในสังคมไทยและ สังคมโลก ซึ่งมีเป้าประสงค์ ผู้เรียนมีความเป็นพลเมืองดีมีจิตสาธารณะ และสามารถอยู่รวมในสังคมได้อย่างมี ความสุขและผู้เรียนมีความรัก ภาควิไมใจ และห่วงหาชนุชนของตนเอง กับทั้งผู้เรียนนำความรู้ตามภูมิปัญญา และวัฒนธรรมไทย ตลอดจนแนวคิดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ให้เกิดประโยชน์ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่รวมกันในสังคมไทยและสังคมโลก

อย่างสันติสุข มาตรฐาน ส.2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และดำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

จากการศึกษาในพื้นที่ในประเทศไทยมีกลุ่มชนหลายกลุ่มที่อยู่ร่วมกันโดยแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกันทางวัฒนธรรม จะเห็นได้ในเรื่องของวิถีชีวิต (Folkway) ประกอบด้วยประเพณีต่างๆ ภาษา การแต่งกาย อาหารการกิน และความเชื่อทางศาสนาหรือลัทธิที่มีลักษณะเฉพาะ วัฒนธรรมสามารถใช้เป็นตัวกำหนดในการแบ่งกลุ่มชาติพันธุ์ใหญ่ๆ โดยเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่มากที่สุดในประเทศไทย (ประทีป แซรัมย์, 2535) กลุ่มชาติพันธุ์ไทยเชื้อสายเขมรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนใต้ อาศัยอยู่มากในจังหวัดสุรินทร์และจังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งทั้ง 3 จังหวัดนี้ มีพื้นที่บางส่วนติดต่อกับชายแดนกับประเทศกัมพูชา การดำเนินชีวิตของกลุ่มชาตินี้มีการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณี ภาษา เป็นลักษณะเฉพาะกลุ่มของตนเองโดยเฉพาะในด้านความเชื่อ อำนาจดวงวิญญาณของบรรพบุรุษ และอำนาจเหนือธรรมชาติการให้คุณและโทษ ในเรื่องของไสยศาสตร์ เครื่องรางของขลัง พิธีกรรมตามความเชื่อของกลุ่มชาวไทยเชื้อสายเขมร มีวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ และพิธีกรรมจนกลายเป็นอัตลักษณ์และความโดดเด่นของกลุ่มชนและมีการผสมผสานกับฐานคติในด้านต่างๆ ที่เป็นระบบโครงสร้างทางความเชื่อ และสังคมภายใต้อัตลักษณ์ของประเพณีวิถีแบบกลุ่มชาวไทยเชื้อสายเขมร อันเป็นฐานคติแบบพื้นบ้านที่มีการผสมผสานในเรื่องวิญญาณอำนาจเหนือธรรมชาติ และมีรูปแบบลักษณะ พิธีกรรม ขั้นตอน องค์ประกอบ ระบบโครงสร้างเฉพาะแถบอีสานใต้ด้วยที่ได้รับการสืบทอดมาจากบรรพบุรุษ

เขตอีสานทางตอนใต้ยังมีความเชื่อและให้ความสำคัญในพิธีกรรมที่มีต่อการบูชาดวงวิญญาณของบรรพบุรุษในรอบปี จะให้ความสำคัญมากถือเป็นพิธีกรรมสื่อสารระหว่างคนเป็นกับคนตายและได้ปฏิบัติตามจากรุ่นสู่รุ่นกระทั่งเกิดเป็นอัตลักษณ์ด้านประเพณีและได้สืบทอดมาจนถึงปัจจุบันในอาณาเขตพื้นที่นี้มีระบบแบบแผน ที่น่าสนใจ และปรากฏคำสอน ของอาณาเขตพื้นที่อีสานตอนใต้ที่มีความเชื่ออย่างไรพิธีกรรมเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร และน่าจะเกิดประโยชน์ในมิติด้านต่างๆ ที่เกิดจากฐานคติด้านพิธีกรรมนี้ (คณะกรรมการกองตำรา มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2527)

ประเพณีโขนตา¹ ของชาวไทยเชื้อสายเขมรในจังหวัดสุรินทร์ ยังคงมีการปฏิบัติสืบทอดกันมาจวบจนมาถึงปัจจุบันนี้ ได้รับอิทธิพลจากคติความเชื่อในเรื่องการบูชาเทพเจ้าและการบูชาบรรพบุรุษของศาสนาพราหมณ์ ได้รับอิทธิพลจากความเชื่อเรื่องการบูชาตามคติทางพระพุทธศาสนา และได้รับคติความเชื่อโบราณที่เกี่ยวกับอำนาจการให้คุณและโทษของผีบรรพบุรุษและสิ่งเหนือธรรมชาติต่างๆ ที่มีอำนาจเหนือธรรมชาติ ในคติความเชื่อของชาวไทยเชื้อสายเขมรเมื่อถึงช่วงเทศกาลสารทเดือนสิบ การประกอบพิธีวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 10 เพื่ออุทิศส่วนบุญให้ผีบรรพบุรุษจะออกมาจากยมโลกได้ 15 วัน ในการประกอบพิธีสารทของชาวสุรินทร์นั้นมีระยะเวลาการทำบุญ 2 ช่วง ดังนี้ (1) ช่วงสารทเล็ก (เบนตฺตฺจ)² ประกอบพิธี วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 10 (2) ช่วงสารทใหญ่ นับไปอีก 14 วัน นับจากนับจาก วันแรม 1 ค่ำ เดือน 10 ถึง วันแรม 15 ค่ำ เดือน 10 เป็นวัน

¹ขนโตนตา เป็นภาษา (คแมร์สุรินทร์) ขน แปลว่า เช่น สรวงบูชา,สังเว,บวงสรวง. โตนตา แปลว่า บรรพบุรุษ ดวงวิญญาณ, ขนโตนตา จึงหมายถึง การทำพิธีบูชา โดยการเช่นสรวง,สังเว แก่ดวงวิญญาณบรรพบุรุษนั่นเอง

² เบนตฺตฺจ.เป็นภาษาเขมร (คแมร์สุรินทร์) หมายถึง วันสารทเล็ก.เบนตฺ แปลว่า สารท ,วันสารท. ตฺจ แปลว่า เล็ก

สารทใหญ่ (เบณท์ทม)³ นอกจากจะเป็นการทำบุญเพื่ออุทิศส่วนบุญให้บรรพบุรุษแล้ว ยังเป็นการแสดงออกถึงความกตัญญูทวนที่ต่อผู้มีพระคุณ ความรักความอบอุ่นของสมาชิกในครอบครัวเครือญาติ จนถึงการสร้างความสามัคคีของคนในชุมชนด้วย ก็สามารถมองเห็นช่องทางที่จะขยายประโยชน์ออกไปได้กว้างขวาง คือ เมื่อผู้ล่วงไปแล้วเคยสร้างคุณงามความดีไว้มากจนเป็นที่ประจักษ์แก่สังคม สังคมก็จะช่วยกันยกย่องเชิดชูคุณงามความดีนั้นของเขา การกระทำอย่างนั้นว่าเป็นผลดีแก่สังคม (พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต), 2540) ในการที่จะดำรงรักษาสังคมนั้นให้มั่นคงเป็นปึกแผ่น ทำให้สังคมมีความสงบสุขมีความรักสามัคคีรักษา ช่วยเหลือเกื้อกูลกันเอื้อเฟื้อต่อกัน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวดที่ 4 แนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 22 (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2542) การจัดการเรียนรู้เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ แต่ละกิจกรรมต้องส่งเสริมการพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ในมาตรา 23 การจัดการเรียนรู้ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการ การจัดการเรียนรู้ศาสตร์ทุกสาขาวิชาในทุก ระดับชั้น ต้องสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่เจริญงอกงามหรือพัฒนาไปทั้ง 3 ด้านพร้อมๆ กัน คือ ทั้งด้านความรู้ความคิดหรือพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ด้านความรู้สึกรหรือจิตพิสัย (Affective Domain) และด้านทักษะปฏิบัติหรือทักษะพิสัย (Psychomotor) โดยด้านความรู้ความคิดหรือพุทธิพิสัย มุ่งเน้นพัฒนาด้านสติปัญญาความคิดหรือพัฒนาสมองของผู้เรียนส่วนที่เป็นองค์ความรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษาด้านความรู้สึกร หรือจิตพิสัยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เจริญงอกงามด้านจิตใจและความรู้สึกร ได้แก่ ความสนใจ (Interest) ความซาบซึ้ง (Appreciation) ค่านิยม และความเชื่อ (Values and Beliefs) และเจตคติ (Attitudes) ในส่วนที่เป็นเจตคติสำหรับการจัดการเรียนรู้ คือ การสอนให้นักเรียนมีเจตคติ การจัดการเรียนรู้วิชาหน้าที่พลเมืองวัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม สำหรับด้านทักษะปฏิบัติหรือทักษะพิสัยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะในการปฏิบัติในส่วน เป็นทักษะกระบวนการเรียนรู้ด้านประเมินแผนภูมิแกนกลางกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เช่น การคิด การกระทำ ความประพฤติและการปฏิบัติตาม (ประวิทย์ ชูศิลป์, เจตคติทางวิทยาศาสตร์, 2546) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการได้มีการยึดหยุ่นให้สถานศึกษาจัดหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ ขนบธรรมเนียม ประเพณี ทรัพยากรธรรมชาติ เศรษฐกิจ สังคมประวัติศาสตร์ของชุมชนทั้งนี้เพื่อให้คนในแต่ละชุมชนได้ เห็นคุณค่าของถิ่นกำเนิดและนำไปสู่ความภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2555)

ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษา ศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการเรียนรู้ประเมินแผนภูมิแกนกลางกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ของนักเรียนโรงเรียนเมืองสุรินทร์ อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน),

³ เบณท์ทมเป็นภาษาเขมร (คแมร์สุรินทร์) หมายถึงวันสารทใหญ่,สารทใหญ่. เบณท์ แปลว่า สารท,วันสารท.ทม แปลว่า ใหญ่

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 : 12-14) สภาพของนักเรียน โรงเรียนบ้านดงมัน อำเภอมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ มีการสืบสานประเพณีท้องถิ่นในโรงเรียน และมีการจัดกิจกรรมประเพณีบูชาบรรพบุรุษของนักเรียน แต่ไม่ค่อยมีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำประโยชน์และคุณค่าของประเพณีท้องถิ่นมาปรับใช้ได้เท่าที่ควรจะเป็น ทั้งนี้ยังพบปัญหาในเรื่องคู่มือการสอนยังไม่มีจัดการให้เป็นรูปแบบที่ใช้ในการสอน บรรยายเท่าที่ควร จึงอาจเป็นสาเหตุหลักของการศึกษาในสถานศึกษาและอาจเป็นปัญหาในระยะยาวได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการเรียนรู้ประเพณีแซนโฎนตา กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ของนักเรียนโรงเรียนเมืองสุรินทร์ อำเภอมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ว่ามีปัญหาในการ จัดการเรียนการสอนอย่างไร และมีแนวทางการพัฒนาการรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประเพณีแซนโฎนตา กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมรอย่างไร และการจัดการเรียนรู้นี้แก่นักเรียนสามารถ ส่งผลให้นักเรียนมีจิตสำนึกต่อและตระหนักรู้ในมรดกภูมิปัญญาของท้องถิ่น และสามารถนำองค์ความรู้มาพัฒนาในด้านต่างๆ และมีผลประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

คำถามวิจัย

สภาพและแนวทางการจัดการเรียนรู้ประเพณีแซนโฎนตา กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ของนักเรียนโรงเรียนบ้านดงมัน อำเภอมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives)

เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการเรียนรู้ประเพณีแซนโฎนตา กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ของนักเรียนโรงเรียนเมืองสุรินทร์ อำเภอมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ขอบเขตการวิจัย

1.ขอบเขตด้านเนื้อหา

วิจัยมุ่งศึกษาแนวคิดทฤษฎี การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประเพณีแซนโฎนตา กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมรเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ของนักเรียนโรงเรียนบ้านดงมัน อำเภอมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จากหนังสือตำรา วิชาการ บทความ การสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประเพณีแซนโฎนตากลุ่มชาวไทยเชื้อสายเขมร

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการสำรวจสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ประเพณีแซนโฎนตา กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 คือ (1) โรงเรียนบ้านดงมัน ตำบลคอคโค อำเภอมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 23 คน (2) โรงเรียนเมืองสุรินทร์ อำเภอมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 55 คน (3) โรงเรียนบ้านตะตังไถ อำเภอมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 22 คน รวมทั้งสิ้น 100 คน

กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 คือ (1) โรงเรียนบ้านดงมัน ตำบลโคโค อำเภอมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ (2) โรงเรียนเมืองสุรินทร์ อำเภอมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ (3) โรงเรียนบ้านตะตังไถ อำเภอมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 80 คน เลือกโดยใช้การเทียบตารางของ Krejcie & Morgan

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 3 โรงเรียน จำนวน 3 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ 3 โรงเรียน จำนวน 3 คน หัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา 3 โรงเรียน จำนวน 3 ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 3 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 11 คน ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม เสนอแก่ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาและด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (IOC)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้สารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ประเพณีชนโนนตากลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมรเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดสุรินทร์
2. ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประเพณีชนโนนตากลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมรเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดสุรินทร์
3. ได้วิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยการทดลองใช้รูปแบบ การจัดการเรียนรู้ประเพณีชนโนนตากลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดสุรินทร์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัย ดังนี้

Input →	Process →	Output→	Outcome
ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง สภาพปัญหาและแนวทางการ การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประเพณีชนโนนตากลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดสุรินทร์	ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประเพณีชนโนนตากลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดสุรินทร์	ตัวแปรต้น : การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประเพณีชนโนนตากลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดสุรินทร์ ตัวแปรตาม : ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประเพณีชนโนนตากลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดสุรินทร์	รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประเพณีชนโนนตากลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดสุรินทร์

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัย ศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการเรียนรู้ประเพณีแซนโฌนตา กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ของนักเรียนโรงเรียนเมืองสุรินทร์ อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งเป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีวิธีการ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประเพณีแซนโฌนตา กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดสุรินทร์ โดยการวิจัยในระยะนี้ ดำเนินการโดยการวิจัยแบบผสมระหว่างการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods) ระยะที่ 1

1. **คำถามการวิจัย** สภาพและแนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดการประเพณีแซนโฌนตา กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นของนักเรียนโรงเรียนบ้านดงมัน อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ เป็นอย่างไร

2. **วัตถุประสงค์**

เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการเรียนรู้ประเพณีแซนโฌนตา กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นของนักเรียนโรงเรียนบ้านดงมัน อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ เป็นอย่างไร

3. **ลักษณะข้อมูลพื้นฐาน ที่ศึกษาวิเคราะห์**

3.1 ข้อมูลเชิงนโยบายการจัดการเรียนรู้ประเพณีแซนโฌนตา กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นของนักเรียนโรงเรียนบ้านดงมัน อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

3.2 ข้อมูลสภาพและแนวทางในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประเพณีแซนโฌนตา กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นของนักเรียนโรงเรียนบ้านดงมัน อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

4. **แหล่งข้อมูลสภาพและแนวทางในการพัฒนารูปแบบ**

4.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย ที่สอดคล้องกับการศึกษา ศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการเรียนรู้ประเพณีแซนโฌนตา กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นของนักเรียนโรงเรียนเมืองสุรินทร์ อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

4.2 ศึกษาสภาพปัญหาการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประเพณีแซนโฌนตา กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ของนักเรียนโรงเรียนบ้านดงมัน อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่

5. **ประชากร / กลุ่มตัวอย่าง / ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ**

ประชากร ที่ใช้ในการสำรวจสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ประเพณีแซนโฌนตา กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 คือ (1) โรงเรียนบ้านดง

มัน ตำบลคอโค อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 23 คน (2) โรงเรียนเมืองสุรินทร์ อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 55 คน (3) โรงเรียนบ้านตะตังไถง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 22 คน รวมทั้งสิ้น 100 คน

กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 คือ (1) โรงเรียนบ้านดงมัน ตำบลคอโค อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 23 คน (2) โรงเรียนเมืองสุรินทร์ อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 55 คน (3) โรงเรียนบ้านตะตังไถง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 22 คน รวมทั้งสิ้น 80 คน เลือกโดยใช้การเทียบตารางของ Krejcie & Morgan

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 3 โรงเรียน จำนวน 3 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ 3 โรงเรียน จำนวน 3 คน หัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา 3 โรงเรียน จำนวน 3 ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 3 โรงเรียน จำนวน 11 คน ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

6. เครื่องและการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์สภาพและแนวทางการจัดการเรียนรู้ประเพณีชนโนนตา กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ของนักเรียนโรงเรียนเมืองสุรินทร์ อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ มีดังนี้

1. แบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนรู้ประเพณีชนโนนตา กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ของนักเรียนโรงเรียนบ้านดงมัน อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
2. แบบสัมภาษณ์แนวทางในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประเพณีชนโนนตา กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นของนักเรียนโรงเรียนบ้านดงมัน อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

แบบสอบถาม ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาโดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

แบบสอบถามได้จากการนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามานำวิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วพัฒนาเป็นแบบสอบถาม เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ประเพณีชนโนนตา กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ของนักเรียนโรงเรียนบ้านดงมัน อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ โดยแบบสอบถาม เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ประเพณีชนโนนตา กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นของนักเรียนโรงเรียนบ้านดงมัน อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแสดงความคิดเห็นแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้ประเพณีชนโนนตา กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่ออนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งเป็นคำถามแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัยที่เป็นแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. สร้างแบบสอบถาม โดยศึกษาหลักการแนวคิด และทฤษฎีจากเอกสาร บทความผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในประเด็นที่เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้ประเพณีแซนโฎนตา กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ของนักเรียนโรงเรียนบ้านดงมัน อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
2. นำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามในเบื้องต้น
3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาฯ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ตามเนื้อหา (Content Validity) และภาษาที่ใช้ของแบบสอบถามจำนวน 5 คน จากนั้นนำร่างแบบสอบถามที่ผ่านมา ตรวจสอบแก้ไข ของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วมาวิเคราะห์ หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of Item Objective Congruence : IOC) จากนั้นผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขโดยการกำหนดค่าคะแนน ดังนี้ +1 แทน มีความเห็นว่ามี ความสอดคล้องสัมพันธ์ 0 แทน ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องสัมพันธ์ -1 แทน มีความเห็นว่ามีไม่สอดคล้องสัมพันธ์ หลังจากนั้นใช้วิธีการคำนวณค่า IOC ของแต่ละข้อคำถาม ได้ IOC ตั้งแต่ 0.8 ขึ้นไป
4. นำแบบสอบถามที่ได้มาไปปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่ 5 โรงเรียนเมืองสุรินทร์ อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ที่ไม่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)
5. นำเสนอแบบสอบถามมาปรับปรุงแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณา จัดพิมพ์และนำไปใช้เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสร้างแบบพัฒนาโดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา เกี่ยวกับการสร้างแบบสัมภาษณ์สภาพและแนวทางการจัดการเรียนรู้ ประเพณีแซนโฎนตา กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ของนักเรียนโรงเรียนเมืองสุรินทร์ อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
2. สร้างแบบสัมภาษณ์ สภาพและแนวทางการจัดการเรียนรู้ประเพณีแซนโฎนตา กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ของนักเรียนโรงเรียนเมืองสุรินทร์ อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
3. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไปให้ที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบ ความถูกต้องความเหมาะสมของแบบสัมภาษณ์ รวมถึงภาษาที่ใช้
4. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้และนำมาหาค่าดัชนี สอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ (index of Item Objective Congruence : IOC) ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.8 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้องกันในเกณฑ์ที่ยอมรับได้
5. นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขในรายละเอียดของภาษาตามข้อเสนอแนะผู้เชี่ยวชาญ แล้วไปสัมภาษณ์กลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 10 คน

ผลการวิจัย (Research Results)

การวิจัยเรื่อง ศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการเรียนรู้ประเพณีแซนโฌนตา กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ของนักเรียนโรงเรียนเมืองสุรินทร์ อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีการดำเนินงานวิจัยแบ่งออกเป็น ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพและแนวทางการจัดการเรียนรู้ประเพณีแซนโฌนตา กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ของนักเรียนโรงเรียนเมืองสุรินทร์ อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ผลการวิจัยระยะที่ 1

1. ผลการวิจัยเชิงปริมาณ

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้ ประเพณีแซนโฌนตา กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ของนักเรียนโรงเรียนบ้านดงมัน อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ดังแสดงในตารางที่ 3 - 5 ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพจากกลุ่มตัวอย่างดังตารางที่ 3

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามอายุและโรงเรียน (n = 80)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	28	35.0
หญิง	52	65.0
รวม	80	100
2. โรงเรียน		
โรงเรียนบ้านดงมัน	20	25.0
โรงเรียนเมืองสุรินทร์	44	55.0
โรงเรียนบ้านตะตังไถ่	16	20.0
รวม	80	100

จากตารางที่ 3 พบว่าสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เพศหญิงจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 65 เป็นเพศชายจำนวน 28 คิดเป็นร้อยละ 35 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มาจากโรงเรียนเมืองสุรินทร์ จำนวน 44 รูป คิดเป็นร้อยละ 55.0 รองลงมาจากโรงเรียนบ้านดงมันจำนวน 20 รูป คิดเป็นร้อยละ 25.0 โรงเรียนบ้านตะตังไถ่ จำนวน 16 รูป คิดเป็นร้อยละ 20.0

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 คน ที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนรู้ประเพณีชนโนนา กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ของนักเรียนโรงเรียนบ้านดงมัน อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ตารางที่ 2 สรุปสภาพการจัดการเรียนรู้ประเพณีชนโนนา กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริม วัฒนธรรมท้องถิ่น ของนักเรียนโรงเรียนบ้านดงมัน อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ มีดังนี้

ข้อที่	สภาพการจัดการเรียนรู้	ระดับความคิดเห็น			ลำดับ
		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	
1	ด้านหลักการ	2.44	0.78	น้อย	(1)
2	ด้านวัตถุประสงค์	2.42	0.87	น้อย	(2)
3	ด้านเนื้อหา	2.35	0.85	น้อย	(3)
4	ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	2.15	0.80	น้อย	(5)
5	ด้านการวัดและประเมินผล	2.33	0.73	น้อย	(4)
รวม		2.34	0.81	น้อย	-

จากตารางที่ 4 พบว่า ระดับสภาพการจัดการเรียนรู้ประเพณีชนโนนา กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ของนักเรียนโรงเรียนบ้านดงมัน อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.34$ S.D. = 0.81) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักการซึ่งอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.44$ S.D. = 0.78) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{x} = 2.15$ S.D. = 0.80)

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนรู้ประเพณีชนโนนา กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ของนักเรียนโรงเรียนบ้านดงมัน อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ รายข้อ มีรายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 5

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ประเพณีชนโนนา กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ของนักเรียนโรงเรียนบ้านดงมัน อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ (รายข้อ)

สภาพปัญหา	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. ด้านหลักการ				
1.1 นักเรียนได้เรียนรู้แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประเพณีชนโนนา	2.58	0.78	ปานกลาง	1

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สภาพปัญหา	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1.2 นักเรียนเข้าใจหลักการที่สำคัญของประเพณีแซนโฌนตา	2.23	0.83	น้อย	3
1.3 นักเรียนเข้าใจความหมายและองค์ประกอบของประเพณีแซนโฌนตา	2.53	0.75	ปานกลาง	2
รวม	2.44	0.78	น้อย	(1)
2. ด้านวัตถุประสงค์				
2.1 ในการเรียนการสอน มีการเสริมสร้างความรู้เรื่องประเพณีแซนโฌนตา	2.30	0.96	น้อย	2
2.2 นักเรียนได้ฝึกทักษะการเรียนรู้จากการเข้าร่วมประเพณีแซนโฌนตา	2.45	0.87	น้อย	3
2.3 นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อประเพณีแซนโฌนตา	2.50	0.78	ปานกลาง	1
รวม	2.42	0.87	น้อย	(2)
3. ด้านเนื้อหา				
3.1 มีการสอนเสริมเรื่องประเพณีแซนโฌนตา	2.55	0.81	ปานกลาง	1
3.2 มีการจัดการเรียนรู้ประเพณีแซนโฌนตาโดยนำเนื้อหาทางวัฒนธรรมอื่นๆเข้ามาสอดแทรก	2.25	0.86	น้อย	2
3.3 มีการทำแบบทดสอบต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับประเพณีแซนโฌนตา	2.25	0.86	น้อย	3
รวม	2.35	0.85	น้อย	(3)
4. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน				
4.1 มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ประเพณีแซนโฌนตา	2.08	0.85	น้อย	2
4.2 มีการเรียนรู้ประเพณีแซนโฌนตาอย่างเป็นขั้นตอน	2.23	0.76	น้อย	1
4.3 มีการประยุกต์ใช้หลักธรรมเพื่อเป็นขั้นตอนในการเรียนรู้ประเพณีแซนโฌนตา	2.15	0.80	น้อย	3
รวม	2.15	0.80	น้อย	(5)
5. ด้านการวัดและประเมินผล				
5.1 มีการวัดความรู้เรื่องประเพณีแซนโฌนตา	2.15	0.76	น้อย	1

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สภาพปัญหา	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
5.2 มีการประเมินทักษะเกี่ยวกับการเข้าร่วมประเพณี แซนโฌนตา	2.35	0.70	น้อย	2
5.3 นักเรียนเคยได้รับการประเมินเจตคติเรื่อง ประเพณีแซนโฌนตา	2.33	0.73	น้อย	3
รวม	2.28	0.73	น้อย	(4)
รวมทั้งหมด	2.34	0.81	น้อย	

จากตารางที่ 5 พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนรู้ประเพณีแซนโฌนตา กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยเชื้อสายเขมร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ของนักเรียนโรงเรียนบ้านดงมัน อำเภอมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.43$ S.D. = 0.81) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 1.1 นักเรียนได้เรียนรู้แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประเพณีแซนโฌนตา ($\bar{x} = 2.58$ S.D. = 0.78) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 4.1 มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ประเพณีแซนโฌนตา ($\bar{x} = 2.08$ S.D. = 0.85)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเชิงปริมาณพบว่า การจัดการเรียนรู้ประเพณีแซนโฌนตาในกลุ่มนักเรียนโรงเรียนบ้านดงมัน อำเภอมืองสุรินทร์ มีความคิดเห็นในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ที่ 2.34 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.81 โดยด้านหลักการมีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ 2.44 และด้านกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดที่ 2.15 ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนยังขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับประเพณีนี้ในหลายๆ ด้านการวิจัยเชิงคุณภาพผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหารและครู พบว่าการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประเพณีแซนโฌนตาควรมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ และการประยุกต์ใช้การเรียนรู้แบบบูรณาการ นอกจากนี้ ควรมีการประเมินผลการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและหลายมิติ เพื่อให้สามารถปรับปรุงการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสม การพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ประเพณีแซนโฌนตาควรประกอบด้วย หลักการและปรัชญาของหลักสูตร วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการสอน การวัดและประเมินผล ทรัพยากรการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ปกครอง โดยใช้กลยุทธ์การสอนที่เหมาะสม เช่น การเรียนรู้แบบโครงการ การเรียนรู้เชิงปฏิบัติ การเรียนรู้แบบบูรณาการ การเรียนรู้ผ่านสื่อการสอนแบบร่วมมือ และการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ซึ่งจะช่วยเพิ่มความสนใจและการมีส่วนร่วมของนักเรียนในกระบวนการเรียนรู้ และเสริมสร้างความเข้าใจและความรักในวัฒนธรรมท้องถิ่นได้อย่างยั่งยืน

อภิปรายผล (Research Discussion)

ผลการวิจัยเชิงปริมาณพบว่า การจัดการเรียนรู้ประเพณีแซนโฎนตาในกลุ่มนักเรียนโรงเรียนบ้านดงมัน อำเภอมืองสุรินทร์ มีความคิดเห็นในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ที่ 2.34 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.81 โดยด้านหลักการมีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ 2.44 และด้านกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดที่ 2.15 ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนยังขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับประเพณีนี้ในหลายๆ ด้านการวิจัยเชิงคุณภาพผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหารและครู พบว่าการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประเพณีแซนโฎนตาควรมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ และการประยุกต์ใช้การเรียนรู้แบบบูรณาการ นอกจากนี้ ควรมีการประเมินผลการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและหลายมิติ เพื่อให้สามารถปรับปรุงการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสม ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับหลักการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Collaborative Learning) ของ Johnson, D. W., Johnson, R. T., & Smith, K. A. ที่เน้นการทำงานร่วมกันระหว่างนักเรียน ครู และชุมชนในการเรียนรู้ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้มากขึ้น (Johnson, D. W., Johnson, R. T., & Smith, K. A. (1998) นอกจากนี้ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้และสร้างความสนใจให้กับนักเรียน (Means, B., Toyama, Y., Murphy, R., Bakia, M., & Jones, K. (2009). การพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ประเพณีแซนโฎนตาควรประกอบด้วย หลักการและปรัชญาของหลักสูตร วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการสอน การวัดและประเมินผล ทรัพยากรการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ปกครอง โดยใช้กลยุทธ์การสอนที่เหมาะสม เช่น การเรียนรู้แบบโครงการ การเรียนรู้เชิงปฏิบัติ การเรียนรู้แบบบูรณาการ การเรียนรู้ผ่านสื่อ การสอนแบบร่วมมือ และการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ซึ่งจะช่วยเพิ่มความสนใจและการมีส่วนร่วมของนักเรียนในกระบวนการเรียนรู้ และเสริมสร้างความเข้าใจและความรักในวัฒนธรรมท้องถิ่นได้อย่างยั่งยืน (Bransford, J. D., Brown, A. L., & Cocking, R. R. (Eds.). (2000).

เอกสารอ้างอิง (References)

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2555). “ความคิดเห็นเรื่องวิถีการเรียนรู้ของคนไทย”. *เอกสารประกอบการประชุมระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับวิถีการเรียนรู้ของคนไทย*, (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ) (อัสสำเนา)
- คณะกรรมการกองตำรา มหามกุฏราชวิทยาลัย. (2527). *พระอัมมปัทมฐกถาแปลภาค 6*. พิมพ์ครั้งที่ 10, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มกุฏราชวิทยาลัย.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2560). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตการพิมพ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประวิทย์ ชูศิลป์. (2546, ตุลาคม-ธันวาคม). “เจตคติทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Attitude) กับจุดมุ่งหมายของการสอนวิทยาศาสตร์”. *วารสาร สสวท*. 27(107).
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). (2540). *ชีวิตหนึ่งเท่านั้นสร้างความดีได้นันต์*. กรุงเทพฯ : มูลนิธิพุทธธรรม.

- ศักดิ์ชัย นิรัฐทวี. (2548). รายงานการวิจัยการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดี.
กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2542). ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่มที่ 116 ตอนที่ 74 ก วันที่ 19
สิงหาคม 2542 หน้าที่ 7.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2547). (องค์การมหาชน). พระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรอง
มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์การมหาชน.
- Johnson, D. W., Johnson, R. T., & Smith, K. A. (1998). "Cooperative Learning Returns to
College : What Evidence is There that it Works?". **Change : The Magazine of
Higher Learning**, 30(4) : 26-35.
- Means, B., Toyama, Y., Murphy, R., Bakia, M., & Jones, K. (2009). **Evaluation of Evidence-
Based Practices in Online Learning : A Meta-Analysis and Review of Online
Learning Studies**. Washington, DC : U.S. Department of Education.
- Bransford, J. D., Brown, A. L., & Cocking, R. R. (Eds.). (2000). **How People Learn: Brain, Mind,
Experience, and School : Expanded Edition**. Washington, DC : National Academy
Press.
- Dewey, J. (1938). **Experience and Education**. New York : Macmillan.

